

„AZ OKTATÁS ÉS KÉPZÉS 2010” PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSA 2004-2006-BAN

2004. JÚNIUS 14-15, SANTPOORT (HOLLANDIA)

1. Az előző találkozó óta készült követőjelentés

A csoport legutóbbi találkozója óta (Dublin, 2003. december 5.), konkrét előremutató lépések történtek az „OKTATÁS ÉS KÉPZÉS 2010” programmal kapcsolatban.

1.1 Az első Közös Időközi Jelentés

A Lisszaboni stratégia oktatás és képzés területén történő megvalósításáról szóló első Közös Tanács/Bizottsági (időközi) Jelentést 2004. február 26-án fogadta el a Tanács és továbbította a 2004-es tavaszi Európai Tanácsnak. Habár túl korai volt egy áttekintő dokumentum elkészítése a Lisszabon óta elért eredményekről, a jelentés olyan kulcsüzeneteket és prioritásokat fogalmaz meg, amelyek irányadóak a jövőbeni tevékenységek kialakítása szempontjából és hatékonyabban és hatásosabban támogathatják a folyamatot.

A Közös Jelentés fő üzenete a Bizottságnak a jelentéshez tett 2003. novemberi hozzászólása: „Az oktatási és képzési rendszerek reformjának ütemét fel kellene gyorsítani”, ha az összes lisszaboni célkitűzést, és a kifejezetten az oktatásra és képzésre vonatkozó célkitűzést, 2010-re szeretnék elérni, és figyelembe kellene venni az „Oktatás és Képzés 2010” programot a nemzeti politikák kialakításánál. Az Európai Tanács a Közös Jelentés alapján készült következtetéseiben megerősíti, hogy az oktatásnak és képzésnek döntő szerepe van a fő lisszaboni célok sikerében és kiemeli a humántőkébe történő több és hatékonyabb befektetésre való igényt mint a növekedés, termelékenység, szociális integráció és befogadás feltételét. A Tanács hangsúlyozza tudásalapú társadalom szempontjából kulcsfontosságúnak számító területeken a reformok és a befektetések szükségességét, és támogatja az egész életen át tartó tanulás stratégiájának 2006-ig történő elkészítését minden tagállamban.

A Közös Jelentés rendelkezett arról, hogy 2010-ig (a következő 2006-ban) kétévenként készüljön jelentés az Európai Tanácsnak annak érdekében, hogy a Tanács még gondosabban ellenőrizhesse a folyamatot.

1.2 A program integráltabb és koncentráltabb megvalósítása

A munka első szakaszában (2001/2003) egymást követő hullámokban 9 munkacsoport került felállításra (beleértve a nyelvi munkacsoportot), hogy támogassák a közös célkitűzések megvalósítását. Az első szakaszra azért volt szükség, hogy megállapításra kerüljenek az elsőbbséget élvező témák, feltérképezésre kerüljenek a létező kezdeményezések, meghatározásra kerüljön a folyamat ellenőrzésére szolgáló indikátorok előzetes listája és konszenzus jöjjön létre az összes érdekelt fél között. A legtöbb munkacsoport az első körben összegyűjtötte a különböző országokban megvalósított szakmapolitikai és stratégiai jó gyakorlatokat.

Ezenkívül 3 technikai munkacsoport dolgozik 2002. november óta a Koppenhágai Nyilatkozatban meghatározott konkrét, szakképzés-specifikus prioritások megvalósításán.

2003 nyarán minden munkacsoport készített egy jelentést és ezt terjesztették¹. A Koppenhágai Koordinációs Csoport készített egy helyzetleírást a Koppenhágai Nyilatkozat prioritásainak végrehajtásában elért eredményekről. Ezek a jelentések olyan szakmapolitikai üzeneteket és ajánlásokat tartalmaznak, amelyekre a Közös Időközi Jelentés² is hivatkozik (különösen a 2.2-es bekezdés). A lisszaboni követelményekkel összhangban, a 2004-es „Oktatás és Képzés 2010” Közös Időközi Jelentés – a kitűzött célkitűzések megvalósulását támogató – jól demonstrálja a jelentős szakmapolitikai ágak (Konkrét jövőbeli célkitűzések, Egész életen át tartó tanulás, Koppenhágai és Bolognai folyamat) között létrejövő integráltabb megközelítés kialakítása felé tartó folyamatot.

Az „Oktatás és képzés 2010” program megvalósításának első 2 évét és azt a felismerést követően, miszerint konkrétabb és szakmapolitikailag megalapozottabb anyagoknak kellene készülniük, amelyek támogatják a fejlődést nemzeti szinten, a munkamódszer némileg módosult 2004 eleje óta, különösen néhány al-munkacsoport (ld. 1.sz. melléklet) létrehozásával azért hogy még konkrétan és hatékonyabban lehessen kezelni a már azonosított kulcskérdéseket.

2004 nyarára az összes munkacsoportnak el kellene készítenie első átfogó jelentését, amely következtetéseket/ajánlásokat tartalmaz a nemzeti döntéshozók számára, és amely főként az al-munkacsoportok eredményein, a 2003-ban megfogalmazott ajánlások megvalósulásán és az összegyűjtött új jó gyakorlatok feltérképezésén alapul. Remélhetőleg a munkacsoportok új jelentései konkrét és szakmapolitikailag hasznos anyagok lesznek, amelyek képesek táplálni a nemzeti szakmai elképzeléseket és gyakorlatokat, és támogatják az oktatási és képzési terület hozzájárulását a lisszaboni stratégia megvalósulásáról készülő 2005-ös időközi beszámolóhoz és az „Oktatás és Képzés 2010” következő 2006-os Közös Jelentés előkészítéséhez.

2. A folyamat megvalósításának első, 2001-2004 szakaszára eső főbb eredmények

2004 őszére az eddig alkalmazott munkamódszerek mentén, beleértve a Koppenhágai folyamaton belül végzett munkát is, a következő konkrét eredményeket kellene elérnünk:

2.1 Európai definíciók, alapelvek, kritériumok (2004-es Közös Jelentés, 2.2.3-as bekezdés)

Kulcskompetenciák és tanárok/oktatók témakör (A és B munkacsoport eredményei)

- Előterjesztés a fiatalok által a kötelező oktatás végéig elsajátítandó nyolc kulcskompetenciára³ vonatkozó európai keretrendszerrel
- Előterjesztés a tanárok és képzők képzéseinek és kompetenciáinak európai referenciakeretül szolgáló közös keretrendszerrel

Az informális és nem formális tanulás elismerése (CPH és H munkacsoportok)

¹ Lásd a Bizottság honlapját az „Oktatás és Képzés 2010”-ről:

http://www.europa.eu.int/comm/education/policies/et_2010_en.html

² Lásd a Bizottság 2003. november 11-i munkaanyagát (4.2 pont):

http://www.europa.eu.int/comm/education/policies/2010/doc/et_2010_en.pdf

³ Anyanyelvi kommunikációs készségek; idegen nyelvi kommunikációs készségek; matematikai ismeretek és tudományos és technológiai alapkészségek; IKT készségek; tanulni tanulás készsége; interperszonális és állampolgári ismeretek; vállalkozói készségek; kulturális érzékenység

- Közös alapelvek az informális és nem formális tanulás elismerésére (2004-es Tanácsi következtetések)

Egész életen át tartó pályaorientáció (CPH és H munkacsoportok)

- Az egész életen át tartó pályaorientáció területén létező szakmapolitikai elképzelések, rendszerek és gyakorlatok erősítése Európában (2004-es Tanácsi állásfoglalás)
- Kézikönyv szakmapolitikai döntéshozóknak

Átláthatóság és minőségbiztosítás a szakképzésben (CPH munkacsoport)

- Egységes keretrendszer a végzettségek és kompetenciák átláthatósága érdekében (Europass)
- Közös minőségbiztosítási keretrendszer (2004-es Tanácsi következtetések)

Kreditátvitel a szakképzésben (CPH munkacsoport)

- Előterjesztés a szakképzésben megvalósítandó kreditátviteli rendszer alapelveiről, és közös referenciaszintjeiről (2004. decemberi maastrichti miniszteri találkozón születik erről döntés)

Mobilitás (F munkacsoport)

- Charta-tervezet az oktatási célú mobilitás minőségéről
- Referenciakeret a mobilitáshoz való hozzáférés előmozdítását megcélzó politikákkal kapcsolatosan, különös tekintettel a kis- és középvállalkozásokra és a hátrányos helyzetűekre

2.2 Szakmapolitikai üzenetek/ajánlások

A vitáknak, amelyeket 2004 januárja óta az alsó csoportok és a munkacsoportok folytattak az egyes kiemelt témákról, sokkal konkrétabb és fókuszáltabb üzenethez/következtetésekhez kellene vezetniük, mint a munka első szakaszában. Az ilyen üzenetek célja a nemzeti szakmapolitikai döntéshozatalban résztvevők tájékoztatása és tanácsadás/figyelmük felhívása azokra a meghatározó szempontokra, amelyek nem hagyhatók figyelmen kívül a 2010-re megvalósítandó közös célkitűzések megvalósításában. A munkacsoportok által 2003-ban megfogalmazott ajánlások megvalósításának – az ajánlásokban azonosított területeken belül megvalósult fejlődés és az állandó hiányosságok azonosításán alapuló – „feltérképezése” fontos információs forrás lesz a változások felmérésében és a kulcsfontosságú politikai üzenetek megfogalmazásában.

2.3 Jó szakmapolitikai gyakorlatokkal kapcsolatos anyagok

A 2002 óta végzett munka lehetővé tette a munkacsoportok számára az információgyűjtést olyan szakmapolitikai kezdeményezésekről és gyakorlatokról, amelyekről a szakértők úgy gondolták, hogy segítheti a résztvevő országok egymástól való tanulását. A tervek szerint a jó gyakorlatok gyűjtésének új, 2004-ben kezdődött szakasza sokkal fókuszáltabb és szelektívebb lesz annak érdekében, hogy a maximalizálható legyen a közös tanulási folyamat haszna. Összességében szeretnénk hozzáférhetővé tenni a mostanáig összegyűjtött leglényegesebb gyakorlatokat és megvizsgálni ezek beilleszthetőségét abba az adatbázisba, amelyet a Cedefop kialakítani tervez az egész életen át tartó tanulás terén létező jó gyakorlatok összegyűjtésére.

2.4 Az indikátorokkal kapcsolatos munka

Alapvető feladat a 2010-re kitűzött célkitűzések és mérföldkövek megvalósítására irányuló folyamat értékelésének támogatására megbízható és releváns oktatási és képzési indikátorok fejlesztése. Mivel ennek csak közép és hosszútávon lesz gyümölcse, ez a terület sürgős intézkedést kíván, különösképpen azokon a területeken, ahol a hiányosságokat már azonosították.

Az első lépést ebbe az irányba 2003-ban a célkitűzésekkel összefüggő 29 indikátor első kiválasztására vonatkozó megállapodással tettük. Ezeknek az indikátoroknak, különösképpen a Tanács által 2003 májusában jóváhagyott öt mérföldkőhöz kapcsolódó indikátornak⁴, az első elemzését 2004 januárjában elfogadta a Bizottság és ez az elemzés hasznos forrásnak bizonyul azoknak az országoknak az azonosításában, amelyek jól teljesítenek az öt mérföldkővel kapcsolatos területeken. A jó nemzeti teljesítmény indikátorokon keresztüli kimutatásának szorosan kapcsolódnia kellene általában a „jó gyakorlatok” gyűjtésével kapcsolatos munkához .

2004 végére két jelentősebb feladat valósul meg: 1) a 29 indikátoros keretrendszer frissítése és annak az elemzésnek finomítása, amely – hasonlóan a munkacsoportok eredményeihez – elősegíti a Bizottság 2005-ös időközi beszámolóhoz készítendő hozzájárulásának elkészítését és a 2006-os Közös Jelentés elkészítését; és 2) az Indikátorok és mérföldkövek (benchmarkok) Állandó Munkacsoport (SGIB) és a munkacsoportok szoros együttműködésén keresztül, egy részletes dokumentum elkészítése „egy korlátozott számú új indikátort tartalmazó listáról és azok hasznosításának módozatairól”, amely alapján „a Bizottság a Tanács elé előterjeszt egy új indikátorokat tartalmazó listát”.

A nyelvi indikátor fejlesztésében elért eredmények szintén fontos szerepet játszanak a folyamatot támogató indikátor bázis erősítésében.

3. A munka következő szakasza (2004-2006)

A 2004-es Közös Időközi Jelentés olyan a jövőbeni munkára vonatkozó prioritásokat emel ki, amelyek mind a nemzeti szakmapolitikai gyakorlatra, mind az egész folyamat megvalósítására irányulnak. A következő Közös Jelentés tervezését jóval korábban meg kellene kezdeni annak érdekében, hogy biztosítsuk, hogy lényeges információkat tartalmazzon a 2010-re kitűzött célok elérése érdekében tett konkrét szakmapolitikai fejlesztésekről és a tagállamok fejlődéséről. Szintén elengedhetetlen jelentős erőfeszítéseket tenni annak érdekében, hogy biztosítsuk azt, hogy az „Oktatás és Képzés 2010” program az öt megillető helyet kapja nemzeti szinten és a tagállami szakmapolitikai elképzelések teljes mértékben figyelembe veszik. A különböző munkacsoportok által a folyamat megvalósításának első szakaszában végzett munka alapján a folyamat megvalósításának következő szakaszába kell lépniük és biztosítanunk kell, hogy a tagállamoknak jutott közösségi támogatások konkrétabbak legyenek és közelebb legyenek a meghatározott szükségletekhez.

A Magas Szintű Csoportnak magára kellene vállalnia tagállamok „Oktatás és Képzés 2010” munkaprogram megvalósítása érdekében folytatott tevékenységének felügyeletét, különös tekintettel a nemzeti jelentések készítésének ellenőrzésére. Ez a csoport viselné a fő felelősséget a minisztériumokon belüli és azok közötti hatékony koordináció, a munkacsoportokban történő megfelelő képviselet és az érintettek szélesebb körének aktív

⁴ Előrelépés az oktatás és képzés terén megfogalmazott célkitűzések megvalósítása érdekében. Indikátorok és mérföldkövek. ABizottság munkaanyaga. 2004. január

részvétele biztosításáért. Ez fokozná az „Oktatás és Képzés 2010” program hatását nemzeti, regionális és helyi szinten.

3.1 Felkészülés a soron következő, 2006-os Közös Jelentésre – fókuszban a közös célkitűzések megvalósításában elért eredmények

A nemzeti szakmapolitikai elképzeléseket illetően az alábbi három prioritást élvező eszköz tekintetében született megállapodás a 2004-es Közös Jelentésben:

1. A reformoknak és a befektetéseknek a tudásalapú társadalom kulcsterületeire kellene fókuszálniuk, a kulcsterületekbe történő magasabb szintű állami beruházások és, ahol szükséges, magasabb szintű magánbefektetések bevonásával. A szükségszerű növekedést össze kellene kapcsolni a források hatékonyabb felhasználásával.
2. A tagállamoknak fokozniuk kellene az erőfeszítéseiket annak érdekében, hogy valóban koherens és átfogó egész életen át tartó tanulás stratégiák kerüljenek kidolgozásra, célirányos erőfeszítésekkel a hátrányos helyzetű csoportok irányában.
3. Végül, létre kellene hozni az oktatás és képzés Európáját, különösen a felsőoktatásra és szakképzésre vonatkozó Európai Képesítési Keretrendszer kidolgozása által.

Ennek a három prioritást élvező tevékenységi körnek a megvalósítása felmérésre kerül a következő, 2006-os közös jelentés keretében.

2004 őszén a Bizottság egy részletes útmutatót fog javasolni a tagállamok által készítendő nemzeti beszámoló kidolgozásához. Annak érdekében, hogy értékes tagállami anyagok készüljenek, a Bizottság pénzügyi támogatás biztosítását javasolja minden tagállam részére (a második, 2004-es Korlátozott Pályázati Felhívás keretében), amelyből olyan szakértőt alkalmazhatnak, akik koordinálja a nemzeti beszámoló elkészítését (a nemzeti beszámoló elkészítésére tervezett időszak: 2004.december-2005.március).

3.2. A felsőoktatás és szakképzés közötti kapcsolat kialakítása: az Európai Képesítési Keretrendszer (EQF) kidolgozása

Az EQF a Lisszaboni Stratégia oktatásra és képzésre vonatkozó főbb irányelveinek egyik sarokpontja. A Közös Időközi Jelentés felhatalmazása szerint ki kell fejleszteni „egy európai keretrendszert, amely a végzettségek elismerésének közös referenciakeretétül szolgálhat”. Egy ilyen keretrendszer, állapították meg, meg fogja könnyíteni az európai munkaerőpiac egyenletes működését, és jelentős hatása lesz az európai állampolgárságra, az egyenlő esélyekre és társadalmi befogadásra. A jelentés egyértelműen kimondja, hogy az Európai Képesítési Keretrendszernek (EQF) kompetenciákra és tanulási eredményekre kell utalnia ezáltal bővítve kereteit a formális képzésen túl is, és így elvárható, hogy fejlesztése az életen át tartó tanulás szemléletmódjának megfelelően történjen.

A felsőoktatásról és a szakképzésről szóló ír elnökségi konferencia (2004. március 8.) javasolta, hogy az EQF, kezdeti szakaszában, kapcsolja össze a felsőoktatási képesítési keretrendszert (amelyről várhatóan a bergeni miniszteri találkozón 2005 májusában születik megállapodás) és a szakképzési közös referenciaszinteket (amelyről várhatóan 2004 decemberében a maastrichti konferencián születik megállapodás, ugyanúgy, mint a szakképzési kreditviteli rendszer alapvető szerkezetéről és elveiről).

Azonkívül, az „Oktatás és Képzés 2010” program keretében kidolgozott közös referenciáknak és alapelveknek, amelyek célja az átláthatóság, a minőség és a kölcsönös bizalom támogatása, szintén kapcsolódniuk kellene az EQF-hez (ld. 2.1 bekezdés).

A szakképzés és a felsőoktatás közötti nyilvánvaló átfedés, és a szakképzésben illetve a felsőoktatásban egymástól függetlenül készülő „meta-képesítési keretrendszerek fejlesztésében elért eredmények ellenére, eddig nem volt formalizált koordináció a koppenhágai és a bolognai folyamat között. Felmerül annak kockázata, hogy ha nem cselekszünk most, akkor összeegyeztethetetlen keretrendszereket kapunk. Ebből kifolyólag a Bizottság egy szektorközi szakértői csoport felállítását tervezi az „Oktatás és képzés 2010” program keretében, (többek között) azért, hogy:

- Összehozza az említett folyamatok a kulcsszereplőit, felhívja a figyelmet és megteremtse a kölcsönös megértést az említett fejlesztéseket illetően;
- Javaslatot tegyen az EQF alapszerkezetére, összekapcsolva a felsőoktatásban és a szakképzésben kidolgozott különböző keretrendszereket;
- Tanácsot adjon a Bizottságnak arra vonatkozóan, hogy hogyan folytatódjon az EQF fejlesztése az életen át tartó tanulás elve mentén.

3.3 Prioritások és tevékenységek a következő, 2005-2006-os időszakban

Az 1. és 2. pontok (ld. fentebb) bemutatják, hogy számos tevékenységre sor került a folyamat megvalósításának első szakaszában (2001-2004), főként a munkaprogram 13 célkitűzésével foglalkozó különféle munkacsoportokon keresztül. A munkacsoportok fő célja az volt, hogy megvizsgáljanak minden egyes célkitűzést és a kapcsolódó témát, és hasznos anyagokat készítsenek (főleg szakmapolitikai konklúziókat/ajánlásokat, példákat érdekes gyakorlatokra), amelyek elősegítik, hogy a nemzeti szakmapolitikai döntések támogassák az oktatás és képzés számára 2010-re kitűzött célkitűzések és mérföldkövek megvalósítását.

2004-ben a Bizottság elsődleges szempontja annak biztosítása, hogy az egyes munkacsoportokban születő reflexiók sokkal konkrétabbak és fókuszáltabbak legyenek és a folyamatba fektetett inputjuk sokkal közvetlenebbül illeszkedjen a szakmapolitikai döntéshozók igényeihez. A munkacsoport-jelentések 2004 szeptembere előtt várhatóak és az ősz folyamán még alakíthatóak.

A Bizottság úgy gondolja, hogy, sok esetben, most értük el mindazokat a dolgokat, amelyek a nagy munkacsoportokon alapuló munkamódszertől elvárhatóak. Ez azt jelenti, hogy a jövőben nem minden munkacsoportnak szükséges a jelenlegi formájában folytatnia a munkát. Most a munka következő szakaszába kell lépni. Az első időszak eredményei alapján, a munkamódszert meg kell változtatni úgy, hogy az biztosítsa a munkaprogram konkrétabb megvalósítását és hatékonyabban támogassa a nemzeti szakmapolitikák igényeit és azonosított prioritásait.

Mindenekelőtt, a munkacsoportok eredményeit széles körben kell terjeszteni és szélesebb közönség vizsgálatának kell alávetni. Néhány munkacsoport előrébb tart, mint mások és 2004 nyár végére konkrét közös eredményeket fognak kidolgozni (pl. az „A” Tanárok és oktatók munkacsoport: A tanárok és oktatók képesítéseire és kompetenciáira vonatkozó Európai Közös Referenciakeret; B munkacsoport: A nyolc kulcskompetencia Európai csomagja). Két kis szakértői csoport fog működni, amelyek tisztázzák a mandátumokat, és ezzel a két célkitűzéssel kapcsolatban vizsgálják a munkacsoportok által készített anyagokat és megvizsgálják azokat a fejlesztési/kiegészítési lehetőségeket, amelyek szükségesek lehetnek

ahhoz, hogy ezek az anyagok hasznos és konkrét/operatív referenciaeszközök legyenek a nemzeti rendszerek és intézmények számára. A Bizottság, ennek a további munkának az eredményeire alapozva, tanácsi ajánlásokra tehet javaslatot ezekben a témákban.

A sikeres szakmapolitikai gyakorlatokról a különböző munkacsoportokban, és a mérföldkövekhez kapcsolódó indikátorelemzéseken és más módokon keresztül összegyűjtött információkat (Koppenhágai folyamat; tanulmányok; más nemzetközi szervezetek forrásai) szintén jobban ki kellene aknázni a munka következő szakaszában, és kiindulópontnak kellene tekinteni őket annak érdekében, hogy konkrétabb és hatékonyabb kölcsönös tanulás kezdődjön meg a tanulmányi látogatásokban és egymástól való tanulási tevékenységekben szívesen részt vevő országok között.

Összefoglalva, a munkaprogram 13 célkitűzésének területein elért eredmények és a 2004-es Közös Időközi Jelentés követelményei alapján, a helyzetkép és a munka következő időszakára vonatkozó (2005/2006) prioritásai a **2.sz. mellékletben** kerülnek bemutatásra.

A Bizottság meghatározza a különböző feladatokra alkalmazandó legjobb munkamódszert. A Bizottság szándékai szerint a nagy munkacsoportokat csak akkor hívja újra össze, ha igazán szükséges és inkább a speciális célokra kialakított, kisebb szakértői csoportok találkozáit támogatja.

A Koppenhágai folyamat következő fázisa

A 2002. novemberi Koppenhágai Nyilatkozat kimondja, hogy „Két éven belül egy találkozó kerül összehívásra, amelynek keretében áttekintik az elért eredményeket, és javaslatokat tesznek a prioritásokra és stratégiákra vonatkozóan. Következésképpen, a holland elnökség (2004. július-december) az Európai Bizottsággal (Oktatási és Kulturális Főigazgatóság) együtt szervez egy sor eseményt december 13 és 16 között, amelyek célja az európai együttműködés további erősítése a szakképzés terén.

A konferenciaprogram számos miniszteri és tisztviselői találkozót és egy körülbelül 500-600 résztvevős Miniszteri Konferenciát tartalmaz. Az események összehozzák a kulcsfontosságú politikai és gyakorlati folyamatokat és szereplőket a Maastrichti Közlemény kiadása kapcsán. A nemzeti szakképzési rendszerekről szóló „Maastrichti tanulmány, amelyet azért rendeltek meg, hogy fő inputként szolgáljon a műhelymunkáknak és a Maastrichti Közleménynek már készülöben van. A Közlemény célja a 2002-es Koppenhágai nyilatkozat frissítése, hangsúlyozva annak szükségességét, hogy nemzeti szinten is megvalósuljanak az európai szinten megállapított közös referenciakeretek és alapelvek, és új prioritásokat tűzve ki a szakképzés terén kibővülő európai együttműködés érdekében.

3.4 Egy integráltabb megközelítés kialakítása

Az Időközi Jelentés megfogalmazza, hogy az „Oktatás és Képzés 2010” folyamat hatása és széleskörű ismertsége a különböző kezdeményezések közötti összhangon múlik. 2006-ra a szakoktatással és képzéssel, az egész életen át tartó tanulással és a mobilitással kapcsolatos európai szintű tevékenységek összehangolásának meg kellene történnie. Az előttünk álló időszakban lépéseket teszünk a munkacsoportok mandátumának pontosabb definiálására, a módszerek ésszerűsítésére és a szinergia növelésére.”

A Koppenhágai folyamatban sikeresen növelte a szakképzés jelentőségét mind nemzeti, mind európai szinten, és gyors fejlődés kezdődött meg a Koppenhágai Nyilatkozatban foglaltak megvalósítására. Fontos, hogy a szakképzés területén kialakítandó intenzív európai együttműködés elősegítésére meghatározandó prioritások és stratégiák kidolgozásában létrejött politikai folyamat továbbra is életben maradjon. annak érdekében, hogy fennmaradjon ez a lendület, és hogy a szakképzésnek mint a Lisszaboni stratégia kulcsterületének ismertsége továbbra is növekedjen.

Ugyanakkor, a koppenhágai prioritásokat és munkaszerkezeteket fokozatosan be kellene vonni az „Oktatás és Képzés 2010” programba azért, hogy a szakképzést ne külön területként kezeljék, hanem az egyéni tanulási út egy részeként, amely érintkezik és hat más tanulási formákra és környezetekre. Ezt az integrációs folyamatot olyan módon kell megvalósítani, amely biztosítja, hogy a szakképzés sajátosságait az életen át tartó tanulás kontextusában vizsgálják, és hogy a konkrét, mérhető eredmények hatékonyan elérhetőek legyenek.

Az „Oktatás és Képzés 2010” folyamat munkaszerkezetét 2005 nyarán vagy őszén felül kell vizsgálni azért, hogy a 2004. decemberi Maastrichti Közlemény főbb alapelveit napirendre vehessük és kialakítsunk bizonyos szektorközi témákat, például a szakképzést és a felsőoktatást együttesen érintő témákat, és az oktatást és képzést és a munka világát összekapcsoló témákat.

Továbbá, egy integráltabb európai szintű megközelítés mellé jobb nemzeti, regionális és helyi szintű koordinációt kellene kialakítani. Első lépésként, a magas szintű csoport szorgalmazhatná „Oktatás és Képzés 2010” bizottságok felállítását nemzeti szinten, bevonva legalább minden érintett minisztériumot és a társadalmi partnereket (ideális esetben egy szélesebb közönséget kellene meghívni). Az életen át tartó tanulás koordinátorai (akiket nemzeti szinten neveztek ki az egész életen át tartó tanulásról szóló tanácsi állásfoglalást követő tevékenységek keretében) kaphatnák a főszerepet ezen bizottságoknak a szervezésében, a visszacsatolásban és a nemzeti jelentéssel kapcsolatos folyamatok irányításában.

4. Operatív tényezők

4.1 Információs események, disszemináció és a folyamat eredményeivel kapcsolatos visszacsatolás

Az Időközi Jelentés egyértelműen hangsúlyozza, hogy az „Oktatás és Képzés 2010” programot következetesen figyelembe kellene venni a nemzeti szakmapolitikák alakításánál, és hogy ismertségét teljességgel növelni kell és fel kell számolni a minden érintett és a civil társadalom bevonását illető jelenlegi deficitet..

A Bizottság reméli, hogy az elkövetkezendő hónapokban és években minden tagállam lépéseket tesz majd a program ismertségének növelésére nemzeti és regionális szinten. A Bizottság folytatni kívánja az ilyen jellegű erőfeszítések támogatását, különösen az évente a tagállamok számára meghirdetett korlátozott pályázati felhívások keretében. A második (jelenleg futó), 2004-es pályázati kiírás a tagállamok által készített, az „Oktatás és Képzés 2010” ismertségének növelését megcélzó akcióterv készítésére helyezte a hangsúlyt. A pályázati felhívás magában foglal olyan konferenciákat/szemináriumokat is, amelyek célja, hogy még szélesebb körben terjessze a munkacsoportok eredményeit és hogy ezekről egy szélesebb körű közönségtől kapjon visszajelzést annak érdekében, hogy erősítse az

eredmények jelentőségét és tekintélyét. A Bizottság maga is mindent meg tesz, hogy biztosítsa az eredmények ilyenfajta terjesztését és a visszajelzést a különböző szereplőktől.

4.2 További munka

A folyamat kezdete óta az oktatási miniszterek kijelentették, hogy elkötelezettek annak biztosítására, hogy oktatás és képzés a Lisszaboni stratégia központi dimenziója maradjon és hogy álláspontjaikat tekintetbe keljen venni a gazdasági és szociális ügyek/foglalkoztatás minisztereinek álláspontjai mellett.

Az emberi erőforrásokba történő növekvő és hatékony befektetés központi szempont a Lisszaboni stratégiában és a tudás alapú gazdaság és társadalom megvalósításában. Ezt a témát az oktatási miniszterek megvizsgálták mind milánói találkozójukon (informális miniszteri találkozó, 2003 október), mind a 2004-es Közös Időközi Jelentésben, és megegyeztek abban, hogy ennek a témának prioritást kell élveznie a jövőbeni tárgyalásokon. Érdekes volna megszervezni egy ilyen beszélgetést 2005 elején.

Továbbá, „a felsőoktatás/egyetemek és szerepük a Lisszaboni stratégiában” téma is megérdemelné egy miniszteri szintű vitát, különösen a Bizottság 2003-as közleménye széleskörű konzultációjának eredményei, az európai egyetemek a világban betöltött helyének megvizsgálása, és a Bizottság által 2005 januárjára tervezett fő konferencia alapján. A Bizottság, 2005 elején, a konferenciát követően egy új közleményt szándékozik közre adni a felsőoktatás/egyetemek szerepe a Lisszaboni stratégiában (2005-2010) tárgyban. Egy miniszteri vitát lehetne szervezni a fontosabb aktuális témákban a 2005 februári vagy a 2005 májusi Oktatási Tanáccsal kapcsolatban.

1.sz. melléklet

A 2004-ben létrehozott alcsoportok

1. A munkacsoport: tanárok és oktatók	1-es alcsoport: tanárok professzionalizmusa 2-es alcsoport: indikátorok 3-as alcsoport: minőség a szakképzésben
2. B munkacsoport: kulcskompetenciák	1-es alcsoport: a kevésbé előnyös helyzetű csoportok 2-es alcsoport: európai dimenzió 3-as alcsoport: vállalkozókészség
3. Munkacsoport: nyelvek	Nincs alcsoport
4. C munkacsoport: IKT	Nincs alcsoport
5. D munkacsoport: matematika, természettudományok és technológia	1-es alcsoport: iskola-egyetem partnerség
6. E munkacsoport: erőforrások hatékony felhasználása	1-es alcsoport: erőforrások hatékonysága 2-es alcsoport: magánbefektetés
7. F munkacsoport: Mobilitás és európai együttműködés	Nincs alcsoport
8. G munkacsoport: Állampolgárság/társadalmi befogadás	1-es alcsoport: egész életen át tartó tanulás a demokratikus állampolgárságért 2-es alcsoport: cselekvésben korlátozottak az egész életen át tartó tanulásban
9. H munkacsoport: Vonzóvá tenni a tanulást	1-es alcsoport: indikátorok
10. Indikátorok és mérföldkövek munkacsoport	mobilitás egység megtanulni tanulni egység tanárok és oktatók egység (A munkacsoporttal)

Az egyes célkitűzésekkel kapcsolatos prioritások 2005-2006-ra

<p>Célkitűzések, amelyek, a konkrét eredmények alapján, készen állnak egy „operatívabb” szakaszra</p>	<p>-Tanárok és oktatók (1.1 célkitűzés, A munkacsoport): európai referenciakeret a végzettségekről és kompetenciákról -Kulcskompetenciák (1.2 célkitűzés, B munkacsoport): a nyolc kulcskompetencia európai csomagja</p> <p>Korlátozott számú szakértőből álló szakértői csoport felállítása, hogy 2005 közepére megvizsgálják ezen tervezett közös eszközök lehetséges adaptációit azért, hogy megfelelő működőképes eszközökké tegyék őket, figyelembe véve későbbi tesztelésüket lehetőleg kísérleti projekteken keresztül</p> <p>-Közös elvek a nem formális/informális tanulással kapcsolatban (2004-es Tanács következtetések) (2.1, 2.2, 3.1 célkitűzések, H munkacsoport a CPH csoporttal) -Életen át tartó pályorientáció (2004-es Tanácsi állásfoglalás). (2.1, 2.2, 3.1 célkitűzések, H csoport a CPH csoporttal)</p>
<p>Célkitűzések, amelyek továbbra is mélyelemzést kívánnak egyes azonosított szakmapolitikailag fontos kérdésekben</p>	<p>-Erőforrások hatékony felhasználása (1.5 célkitűzés, E munkacsoport) Legalább 2005-ben. -IKT (1.3 célkitűzés, C munkacsoport) a polivalens tanulási központok és/vagy szolgáltatások fejlődésével kapcsolatban és az ICT a felsőoktatásban/Bolognai folyamat keretében -Mobilitás (3.4 célkitűzés, F munkacsoport) a nemzeti stratégiák kidolgozásával kapcsolatban</p>
<p>Célkitűzések, amelyek készen állnak konkrét egymástól való tanulási tevékenységekre, a munka első szakaszában végzett munka, szakmapolitikai üzenetek, összegyűjtött jó szakmapolitikai gyakorlatok alapján</p>	<p>Minden célterület (A, B, nyelvi, C, D, E, F, G, H munkacsoportok) általában. Azon a területek kiválasztása, amelyekre kiterjeszthetők a kölcsönös tanulási tevékenységek a tagállamok választásai/prioritásai, illetve lehetőség szerint a mérföldkő területek alapján történik.</p>
<p>Több célkitűzést érintő további elemzést igénylő témák</p>	<p>-A kevésbé előnyös helyzetben lévő csoportoknak az egész életen át tartó tanuláshoz való hozzáférése</p>
<p>Célkitűzések, amelyek új munka megkezdését igénylik</p>	<p>- egy felsőoktatási és szakoktatási Európai Képesítések Keretrendszer kialakítása (amint</p>

	<p>ez a 2004-es Közös Időközi Jelentésben megfogalmazódott. Szorosan kapcsolódva az európai együttműködésről szóló 3.5 célkitűzéshez) Koppenhágai és bolognai folyamat szakértői munkacsoport felállítása 2004 nyara előtt</p>
<p>Tanulmányok és elemzések a folyamat információs bázisának erősítésére (beleértve az indikátorokat)</p>	<p>Döntésre vár</p>